

3311.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

**УКАЗ
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЊЕ**

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за градење,
што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 20 октомври 2022 година.

Бр. 08-4324/1
20 октомври 2022 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р Talat Xhaferi, с.р.

**ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА ГРАДЕЊЕ**

Член 1

Во Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ број 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18 и 168/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 244/19, 18/20 и 279/20) во членот 42 став (2) во алинејата 1 запирката се заменува со сврзникот „и“.

Во алинејата 2 сврзникот „и“ се заменува со точка.
Алинејата 3 се briше.

Член 2

Во членот 73 став (1) алинејата 28 се менува и гласи:
„- фотонапонски електроцентрали кои се поставуваат на објекти.“.

По алинејата 33 се додава нова алинеја 34, која гласи:

„- градби наменети за вршење перманентни геодетски опсервации (геодетски мерни станици).“.

Член 3

Во член 74 во ставот (6) по зборовите: „базени на ниво на терен за индивидуална употреба,“ се додаваат зборовите: „фотонапонски електроцентрали кои се поставуваат на објекти.“.

Член 4

По членот 78-б се додаваат два нови члена 78-в и 78-г, кои гласат:

Член 78-в

(1) Субјектите кои согласно со Законот за енергетика (*) и Правилникот за обновливи извори на енергија (*) можат да постават фотонапонска електроцентрала на објект, при што произведената електрична енергија ја користат за сопствена потрошувачка, а вишокот на произведената енергија го предаваат во електродистрибутивна мрежа (потрошувачи-производители), поставувањето на електроцентралата го вршат согласно со одредбите на овој член.

(2) Градбите од ставот (1) на овој член можат да се постават на објект во индивидуална сопственост од страна на сите субјекти (потрошувачи-производители), кои согласно со Законот за енергетика (*) и Правилникот за обновливи извори на енергија (*) имаат право да ги постават овие градби, а на објект во етажна сопственост можат да се постават само од страна на заедница на сопственици на посебни делови на станбена зграда, согласно со ставот (5) на овој член.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, поставувањето на градбите од ставот (1) на овој член на објект во етажна сопственост од страна на другите субјекти (потрошувачи-производители) се врши согласно со членот 74 од овој закон, во истата постапка која се применува за фотонапонски електроцентрали кои се поставуваат на објекти.

(4) Максималниот инсталирани капацитет на градбите од ставот (1) на овој член се утврдува согласно со Правилникот за обновливи извори на енергија (*).

(5) Субјектите од ставот (2) на овој член се должни пред поставување на електроцентралата, до единицата на локалната самоуправа на чие подрачје се наоѓа објектот на кој се предвидува да се постави истата да достават известување за поставување фотонапонска електроцентрала, кон кое се приложува:

- извод од Централен регистар на Република Северна Македонија за правно лице, доколку инвеститор е правно лице, односно копија од лична карта доколку инвеститор е физичко лице,

- имотен лист за објектот на кој се предвидува да се постави фотонапонската електроцентрала, со право на сопственост на инвеститорот, а доколку се предвидува електроцентралата да се постави на индивидуален објект кој не е во сопственост на инвеститорот се доставува и договор склучен со сопственикот/сопствениците на објектот или писмена согласност за поставување фотонапонска електроцентрала од сопственикот/сопствениците на објектот,

- основен проект за поставување фотонапонска електроцентрала и

- писмена согласност за поставување на фотонапонската електроцентрала од мнозинството сопственици на посебните делови од објектот кои претставуваат повеќе од половината од вкупната површина на објектот, доколку електроцентралата се поставува од страна на заедница на сопственици на посебни делови на станбена зграда на објект во етажна сопственост.

(6) Основниот проект за поставување фотонапонска електроцентрала содржи општ дел и проектен дел, кој се состои од архитектонски проект и проект за електрична инсталација и опрема, истиот се изработува од страна на правно лице за проектирање со лиценца А или лиценца Б за проектирање, кои се издадени согласно со овој закон, а ревизијата на проектот не е задолжителна.

(7) Поставувањето на фотонапонските електроцентрали од ставот (1) на овој член се врши од страна на правно лице со лиценца А или лиценца Б за изведувач, кои се издадени согласно со овој закон.

(8) Фотонапонските електроцентрали од ставот (1) на овој член се ставаат во употреба врз основа на нотарски заверена изјава од изведувачот кој ги поставил истиите, дадена под полна кривична и материјална одговорност со која истиот потврдува дека:

- фотонапонската електроцентрала е поставена согласно со основниот проект од ставот (5) алинеја 3 на овој член,

- максималната инсталирана моќност на фотонапонската електроцентрала е во границите на моќноста која е пропишана согласно со Законот за енергетика (*) и Правилникот за обновливи извори на енергија (*) за овие градби,

- фотонапонската електроцентrala e приклучена на електроенергетска инфраструктура и
- фотонапонската електроцентrala може да се стави во употреба.

(9) Субјектите од ставот (2) на овој член, заради известување, се должни примерок од изјавата од изведувачот од ставот (8) на овој член, да достават до единицата на локалната самоуправа на чие подрачје се наоѓа објектот на кој е поставена фотонапонската електроцентrala и до Агенцијата за енергетика.

(10) Формата и содржината на известувањето од ставот (5) на овој член, како и на изјавата од ставот (8) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот.

Член 78-г

(1) За индустриски градби со намена Г2 (лесна преработувачка и помалку загадувачка индустрија) и делови на овие градби, кои се изградени без одобрение за градење, може да се издаде одобрение за градење доколку истите се изградени во согласност со параметрите од важечки урбанистички план или друга важечка планска документација и е изработен извештај за извршен технички преглед од надзорен инженер во кој е констатирано дека градбата може да се употребува.

(2) За добивање одобрение за градење за градбите од ставот (1) на овој член, се доставува барање до надлежниот орган од членот 58 од овој закон, кон кое се приложува документацијата утврдена во членот 59 од овој закон како и извештај за извршен технички преглед од ставот (6) на овој член во кој е констатирано дека градбата може да се употребува.

(3) Постапката за добивање одобрение за градење за градбите од ставот (1) на овој член се спроведува согласно со членот 59 од овој закон.

(4) Имотно-правните односи за градежната парцела на која се изградени градбите од ставот (1) на овој член треба да се целосно регулирани.

(5) Висината на надоместокот за уредување градежно земјиште за градбите од ставот (1) на овој член е двојно повисока од надоместокот за уредување градежно земјиште за овие градби, кој е утврден од единиците на локалната самоуправа, односно единиците на локалната самоуправа во Градот Скопје.

(6) За градбите од ставот (1) на овој член, се врши технички преглед од надзорен инженер со овластување А или овластување Б за вршење надзор над изградбата на градби, по што истот изработува извештај за извршен технички преглед со кој се констатира дали градбата може да се употребува.

(7) При вршењето технички преглед надзорниот инженер утврдува дали градбата е изградена согласно со основниот проект, дали има одредени недостатоци кои мора да бидат отстранети, дали има одредени недостатоци кои ги нарушуваат основните барања на градбата кои се однесуваат на механичката отпорност, стабилност и сеизмичка заштита поради кој градбата не може да се употребува и во зависност од утврдената фактичка состојба констатира дали градбата може да се употребува.

(8) Градбите од ставот (1) на овој член се запишуваат во јавната книга за недвижности по поднесено барање од надлежниот орган од членот 58 од овој закон кој го издал одобрението за градење, кон кое се доставува одобрението за градење, основниот проект, извештај за извршен технички преглед од надзорен инженер во кој е констатирано дека градбата може да се употребува, геодетски елаборат од извршен премер на објектот и доказ за платени трошоци за запишување на објектот во јавната книга на недвижности од страна на барателот.

(9) Сопственикот на градбата од ставот (1) на овој член за која е издадено одобрение за градење, е должен во рок од една година од денот на правосилноста на одобрението за градење, на кровната конструкција на објектот да постави фотонапонска електроцентrala согласно со одредбите од овој закон, во спротивно надлежниот орган од членот 58 од овој закон кој го издал одобрението за градење донесува акт за ништовност на одобрението за градење, кој се доставува до органот надлежен за водење на јавната книга за запишување на правата на недвижностите и истиот е основ за бришење на сите прибележувања, предбележувања и запишувања поврзани со недвижноста.

(10) Формата и содржината на известувајќи за извршен технички преглед од надзорен инженер за градбите од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот.“

Член 5

По членот 135-б се додава нов член 135-в, кој гласи:

„Член 135-в

(1) Овластен градежен инспектор врши инспекциски надзор и утврдува дали фотонапонската електроцентrala која е поставена согласно со членот 78-в од овој закон е поставена согласно со основниот проект и дали за истата е дадена изјава од изведувачот согласно со членот 78-в став (8) од овој закон.

(2) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор овластениот градежен инспектор утврди дека градбата од ставот (1) на овој член не е поставена согласно со основниот проект од членот 78-в став (5) алинеја 3 од овој закон или истата е поставена без писмена согласност од сопственикот/сопствениците на објектот во случаите од членот 78-в став (5) алинеји 2 и 4 од овој закон или истата е ставена во употреба без изјава од изведувачот дадена согласно со членот 78-в став (8) од овој закон и истиот донесува решение за отстранување на фотонапонската електроцентrala и во рок од три дена ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка.

(3) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор овластениот градежен инспектор утврди дека градбата од ставот (1) на овој член е поставена согласно со основниот проект и е ставена во употреба со изјава од изведувачот дадена согласно со членот 78-в став (8) од овој закон, но инвеститорот нема доставено известување за поставување фотонапонска електроцентrala согласно со членот 78-в став (5) од овој закон и/или нема доставено примерок од изјавата од изведувачот согласно со членот 78-в став (9) од овој закон, инспекторот во рок од три дена ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка.

(4) Жалбата изјавена против решението за отстранување на фотонапонската електроцентrala од ставот (2) на овој член не го одлага извршувањето на решението.“

Член 6

По членот 156-ж се додава нов член 156-з, кој гласи:

„Член 156-з

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрче за прекршок на правно лице изведувач ако постави фотонапонска електроцентrala од членот 78-в од овој закон спротивно на

основниот проект од членот 78-в став (5) алинеја 3 од овој закон и/или изјавата од членот 78-в став (8) од овој закон не е во согласност со фактичката состојба на фотонапонската електроцентрала.

(2) Глоба во висина од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

(3) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на инженер за изведба за прекршокот од ставот (1) на овој член.“.

Член 7

По членот 159-в се додаваат нов наслов и два нови члена 159-г и 159-д, кои гласат:

,5.3 Прекршици на субјекти (потрошувачи-производители) кои поставуваат фотонапонска електроцентрала на објект

Член 159-г

(1) Глоба во износ од 750 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правно лице (потрошувач-производител) доколку постави фотонапонска електроцентрала на објект без да достави известување согласно со членот 78-в став (5) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.500 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице (потрошувач-производител) доколку постави фотонапонска електроцентрала на објект спротивно на основниот проект од членот 78-в став (5) алинеја 3 од овој закон или истата е поставена без писмена согласност од сопственикот/сопствениците на објектот во случаите од членот 78-в став (5) алинеи 2 и 4 од овој закон или истата е ставена во употреба без изјава од изведувачот дадена согласно со членот 78-в став (8) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 750 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице (потрошувач-производител) доколку не постапи согласно со членот 78 став (9) од овој закон и не достави примерок од изјавата од изведувачот од членот 78-в став (8) од овој закон до единицата на локалната самоуправа на чие подрачје се наоѓа објектот на кој е поставена фотонапонската електроцентрала и до Агенцијата за енергетика.

(4) Глоба во износ од 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршиците од ставите (1), (2) и (3) на овој член и на одговорното лице во правното лице (потрошувач-производител).

Член 159-д

(1) Глоба во износ од 150 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице (потрошувач-производител) доколку постави фотонапонска електроцентрала на објект без да достави известување согласно со членот 78-в став (5) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице (потрошувач-производител) доколку постави фотонапонска електроцентрала на објект спротивно на основниот проект од членот 78-в став (5) алинеја 3 од овој закон или истата е поставена без писмена согласност од сопственикот/сопствениците на објектот во случаите од членот 78-в став (5) алинеи 2 и 4 од овој закон или истата е ставена во употреба без изјава од изведувачот дадена согласно со членот 78-в став (8) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 150 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице (потрошувач-производител) доколку не постапи согласно со членот 78 став (9) од овој закон и не дос-

тави примерок од изјавата од изведувачот од членот 78-в став (8) од овој закон до единицата на локалната самоуправа на чие подрачје се наоѓа објектот на кој е поставена фотонапонската електроцентрала и до Агенцијата за енергетика.“.

Член 8

Започнатите постапки за издавање решение за поставување на фотонапонски панели за производство на електрична енергија со максимален инсталiran капацитет до 1 MW кои се поставуваат на објекти, до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе продолжат согласно со одредбите на законот по кој се започнати.

Член 9

Барање за добивање одобрение за градење за градите од членот 78-в став (1) од овој закон, може да се поднесе во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 10

Подзаконските прописи утврдени со овој закон ќе се донесат најдоцна во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 11

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

LIGJ PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT TË NDÉRTIMIT

Neni 1

Në Ligjin e Ndërtimit (Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë numër 130/2009, 124/10, 18/11, 36/11, 54/11, 13/12, 144/12, 25/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 42/14, 115/14, 149/14, 187/14, 44/15, 129/15, 217/15, 226/15 , 30/16, 31/16, 39/16, 71/16, 132/16, 35/18, 64/18, 168/18 dhe Gazeta Zyrta e Republikës së Maqedonisë së Veriut numër 244/19, 18/20 dhe 279/20) në nenin 42, paragrafi (2), në nënparagrafin 1, presja zëvendësohet me lidhëzen "dhe".

Në nënparagrafin 2), lidhëza "dhe" zëvendësohet me pikë.

Nënparografi 3, fshihet.

Neni 2

Në nenin 73, paragrafi (1), nënparagrafi 28) ndryshohet dhe bëhet:

"Elektrocentrale fotovoltaikë që vendosen në objekte".

Pas nënparagrafit 33, shtohen një nënparagrafi i ri 34, siç vijon:

"- ndërtime të destinuara për kryerjen e vëzhgimeve të përhershme gjedezike (stacionet matëse gjedezike)",

Neni 3

Në nenin 74, në paragrafin (6), pas fjalëve "pishinat në nivelin e tokës për përdorim individual" shtohen fjalët "elektrocentraler fotovoltaikë të cilat vendosen në objekte,".

Neni 4

Pas nenit 78-b, shtohen dy nene të reja 78-v dhe 78-g, si vijojnë :

"Neni 78-v

(1) Subjektet që sipas Ligjit të Energjetikës(*) dhe Rregullores për burimet e ripërtëritshme të energjetikës(*) mund të vendosin një elektrocentral fotovoltaik në objekt,